

ISBN: 978-975-2482-32-6

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

Ketebe Yayınları: 15

Düşünce

Editör

Yusuf Genç

Kapak

Harun Tan

Düzeltili

İrem Ertuğrul

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Mart 2018
İstanbul

ketebe.com.tr

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212.612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

İhlas Gazetecilik A.Ş.

Matbaa Sertifika No: 12227

Merkez Mah. 29 Ekim Cad.

İhlas Plaza No: 11 A/41

Yenibosna Bahçelievler / İstanbul

Tel: 212.454 37 11

Batı Aklına Karşı Türkiye

SÜLEYMAN HAYRİ BOLAY

KETEBE

Süleyman Hayri Bolay

1937'de Ermenek'in Dindebol köyünde doğdu. Babası öğretmen olduğu için ilkokulu muhtelif köylerde okudu. Ortaokul ve liseyi Konya'da bitirdi. 1961'de Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı yıl Sivas-Yıldızeli Pamukpınar Öğretmen Okulu'na din bilgisi öğretmeni olarak tayin edildi. Orada 2 yıl boyunca idarecilik ve öğretmenlik vazifesini sürdürdü. Sonrasında Ordu Perşembe Öğretmen Okulu'na tayin edildi. İkinci sınıftayken Ord. Prof. Dr. Hilmi Ziya Ülken'den gönüllü olarak alıp hazırladığı mezuniyet tezi 1967'de Türkiye'de Maddeci ve Ruhçu Görüşün Mücadelesi ismiyle yayınlandı.

1967 senesinde Ankara İmam Hatip Lisesi'ne tayini çıktı. Aynı sene Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Irak Bağdat Üniversitesi'ne gönderildi. 1968 senesinde askerliğini Denizli'de piyade olarak yaptı. 1971'de üniversite asistanlık imtihanını kazandı ve Felsefe Tarihi asistanı olarak göreve başladı.

Aristo Metafiziği ile Gazali Metafiziğinin Mukayesesi isimli çalışmasıyla Felsefe Doktoru unvanı aldı. 1979 yılında Emile Boutroux'da Zorunsuzluk Doktrini başlıklı doçentlik tezini bitirdi. Daha sonra Ankara Üniversitesi tarafından Paris'e gönderildi.

1980-81 ders yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde dersler verdi. 1982'de Konya Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde dekan yardımcılığının yanı sıra Fen-Edebiyat Fakültesi'nde de felsefe grubu derslerine girdi.

1986'da Kültür Bakanlığı 1000 Temel Eser Komisyonu'nun başkanlığını yaptı. 1987 Ocak ayında Hacettepe Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde Felsefe Tarihi Anabilim Dalı Başkanı olarak görev aldı.

1989'da Türkiye Diyanet Vakfı Yayınlarını kurdu. 1989-1995 arasında Polis Akademisi'nde sosyoloji dersleri verdi. 1996 senesinde Gazi Üniversitesi rektörünün daveti üzerine Gazi Üniversitesi Felsefe Bölümünü kurdu ve başkanlığını yaptı. 2 Şubat 2004'te yaş haddinden emekli ayrıldı.

Başlıca eserleri: *Osmanlı Düşünce Dünyası, Türkiye'de Ruhçu Maddeci Görüşün Mücadelesi, Aristo Metafiziği ve Gazali Metafizikleri, Tabiat Kanunları Değişmez mi?, Bilim Değeri Meselesi, Felsefi Doktrinleri ve Terimleri Sözlüğü, Felsefeye Giriş, Felsefe Dersleri, Din Kültürü ve ahlak Bilgisi Dersleri, Türk Düşüncesinde Gezintiler, Felsefe Dünyasında Gezintiler, Ferit Kam, Kur'an'da İman (Almancaya çevrildi).*

İçindekiler

Söz Başı.....	19
Giriş.....	25

I. Bölüm: Sömürgeciliğin Dinî ve Tarihî Kaynakları

A. Batı Sömürgeciliğinin Musevî Kaynakları.....	29
B. Batı Sömürgeciliğinin Hristiyan Kaynakları	33
1. Batı terörünün Katolik kaynakları.....	34
2. Batı terörünün Protestan kaynakları	35
Dinde reformcu Luther ve tabii akıl.....	35
Francis Bacon ve Tanrısı	36
David Hume.....	37
Kant Hazretleri ne buyuruyor?	37
C. Batı Terörünün Felsefî, Fikrî ve İlmî Temelleri	39
Descartes (1596-1650).....	39
Thomas Hobbes (1487-1579).....	40
Makyavelli (1469-1527).....	40
Darwin (1813-1882).....	41
Nietzsche (1844-1900).....	41

D. Terör ve Ötesi	44
Terörün kelime anlamı.....	44
Terörün felsefesi.....	45
Terörün farkı.....	45
Terörün kapsamı.....	45
Terörün Türleri.....	46
Terörün kullandığı topluluklar.....	46
Terörün gerekçeleri.....	47
20. asrın Terör filozofu Jean Paule Satre (1905-1980).....	47

II. Bölüm: Hoşgörü

A. Batı'nın Hoşgörü Anlayışı	53
Eflâtun (M.Ö.427-347).....	54
Martin Luther (1483-1546).....	55
John Locke (1632-1704).....	55
Karl Popper (1901-1994).....	55
Bertrand Russell (1872-1973).....	56
B. Batı'da Hoşgörü Var mı?	57

III. Bölüm: Akıl Sorunu

A. Aklın Mahiyeti ve Gücü	61
Batı aklının çeşitleri ve kullanılış biçimleri.....	62
a. Cüz'î aklın kullanılışı	62
1. Mümin akıl.....	62
2. Müşrik akıl.....	62
3. Münkir akıl.....	63
b. Akıl yanılmaz mı?	63
Akıl ne zaman yanlış düşünür?.....	64

Mümin akıl da yanılmaz mı?.....	64
Münkir aklın İşleyişi.....	65
Tabii aklın ve hâlis imanın farkı	65
Batı aklının işleyiş tarzı	66
Descartes ve “müşrik akıl”	69
Leibniz’in “nurlu akıl” anlayışı.....	69
c. Batı aklının dünyada açtığı yaralar	70
Karl Popper (1901-1994).....	71
B. Nevzuhur sahte tanrılar ve akılları	73
Tarihsici/tarihselci Kur’an anlayışı yahut	
Hegel’in yerli manevi torunları.....	73
Batı aklı ve AB.....	76
Demokrasi mi, demoskırasi mi?.....	77
Avrupa Birliği’ne giriş ile ilgili küçük bir hatıra	78
Batı’da değerlerin çöküşü ve acı sonuçlar.....	79
C. Rönesansla başlayan devrimler	81
Max Weber, yeni putlar ve Rönesans.....	81
Bu devrimlerden doğan tanrıçalar	82
Aydınlanma ve yeni tanrıçalar.....	83

IV. Bölüm:

Batı Aklının Millî

Birliği Bozma Teşebbüsü

Millî birlik ruhu.....	88
Bu korkusuzluk nasıl izah edilmeli?.....	89
Moritanyalı zengin iş adamı	
Abduddaim’in anlattıkları	92
İman neydi?.....	93
Din ve UNESCO’nun tarifi.....	94
İslâm’da dinin manası.....	95
Din olarak İslâm.....	96
Sorunun çözümü nerededir?.....	97

Vahiyle gelen ilâhî bilgilerin doğruluğu aklen temellendirilebilir mi?	99
İman ve eman	100
Kimler Allah'ın emniyetine girmeye lâyıktır?	100
İki akıl arasındaki fark: Biz ve Batı	100
Mevlanâ'nın akla bakışı	102

V. Bölüm: **Mümin Aklın Çalışması ve** **Toplumda Tecellisi**

15 Temmuz'da mümin aklın işlevi	107
Millî birlik ruhu önceden yok muydu?	107
Birlikte yaşamaya "evet" ama nasıl?	109
Birlikte yaşama şuurunun tesisinde ve takviyesinde hangi âmiller daha tesirlidir?	110
Bu unsurların etki dereceleri nedir?	111
Malazgirt zaferi ve millî birliğin tesisi meselesi	117
'Millî akıl' hüviyetini de kazanan 'mümin akıl'ın 'ortak akıl'dan farkı nedir?	120

VI. Bölüm: **Batı'nın Müşrik ve Şaşı** **Aklına Teslimiyetin Açtığı Yaralar**

A. Yeni Bir İnanç İhdası mı?	127
Laik bir ülkede liselere din dersi konulamaz mı?	130
Batı'nın münkir ve müşrik aklının cumhuriyet dönemine etkisi	131
Harf Devrimi niçin yapıldı?	132
Maddecilik yolunda millî koşu	135
Kutsama dönemi mi?	136

‘ <i>Millî din</i> ’ ihdası gayretleri ve ona uygun milliyetçilik anlayışı.....	137
Telefon, telgraf yağmuruyla halk, genel merkezden ne istiyordu?.....	140
Kâbe’yi değiştiren laiklik örtülü yeni bir din mi olacaktı?.....	140
Dinde reformcular.....	142
Küçük bir hatıra.....	142
Atatürk’ün Kur’an tefsiri yazdırması ve Buharî’nin hadis kitabını tercüme ettirmesi.....	143
Atatürk’ün pozitivism ile İslâm’ı birleştirme teşebbüsüne dair bir hatıra.....	143
Türk Dil Kurumu ve Türk dini.....	144
İlahiyat Fakültesi Dekanı Ansay geri kalır mı?.....	145
B. Canlanma Belirtileri	146
Süleyman Hilmi Tunahan ve Süleymanlılar.....	146
Nurculuk ve Nurcular.....	146
Ticanîler ve Ticanîlik.....	147
Devlet okullarının kifayetsizliği.....	147

VII. Bölüm: Esas Mesele ve Çözüm Yolları

A. Ne Yapılabilir?	154
Eğitimin eğitilmesi.....	154
Eğitim felsefemiz nelere dayanmalı?.....	154
İnsana saygı.....	157
Fransa’nın resmî dili ve laiklik.....	159
B. Alınabilecek Tedbirler	167
Öğretmen meselesi.....	167
C. Vico, Descartes ve Kant’ta İlk Eğitime Bakış	178
Descartes’ın evreninde eğitim.....	178
Giambatista Vico’nun eğitim anlayışı.....	179
Kant ve manevi eğitim.....	181